

مؤسسه عالی علوم انسانی

تحقیق پایانی کارشناسی، رشته تبلیغ و ارتباطات و معارف اسلامی

موضوع تحقیق

جایگاه مخاطب در تبلیغ از منظر قرآن کریم

استاد راهنما:

جناب حجت الاسلام محمد رضا آقایی زید عزه

دانش پژوه :

غریب حسین اسدی

چکیده

در این تحقیق «جایگاه مخاطب در تبلیغ از منظر قرآن کریم» مورد بررسی قرار گرفته است. تبلیغ بیدار کردن استعدادهای خفته و زنده کردن دل‌های مرده می‌باشد. هدف تبلیغ، رساندن بشر به مقصد نهایی، حیات انسانی و وصول به جوار رحمت حق است.

مخاطبان، گروههایی مانند خوانندگان، شنوندگان و بینندگان رسانه هستند که در طیف‌های مختلف روحانی، کسبه، کارکنان، دولتی‌ها، کودک، نوجوان، بزرگسال، میانسال، مرد، زن، مؤمن، جاهل، اصول‌گرایان، متفکران، روشن‌فکران، مرفه، فقیر، متوسط و... قرار می‌گیرند. انواع بهره‌گیری از هنجارهای مخاطب: در جهت منافع در تفکر استکبار جهانی و جهت دهی آن به سمت هنجارهای مثبت در اندیشه اسلام می‌باشد

اسلام: قانون الهی عالی‌ترین هنجارها است و بر سایر هنجارهای اجتماعی مقدم است. قرآن کریم در یک تقسیم‌بندی کلی مخاطبان را به سه دسته تقسیم می‌کند: مؤمنان، کافران، منافقان و ویژگی‌های آن‌ها را نیز بیان می‌کند، ما نقش هریک آن‌ها را به عنوان مخاطبان تبلیغ مورد بررسی قرار داده ایم اما وقتی آیات قرآن کریم را دقیق بررسی کنیم متوجه می‌شویم قرآن کریم بسیار دقیق مخاطبان را مورد توجه قرار داده است:

آیاتی که به صورت کلی همه بشر و انسان‌ها را مورد خطاب قرار داده است

آیاتی که یک نژاد خاص مثل قوم عاد قوم لوط و... را بررسی کرده است

آیاتی که فقط مؤمنان را مورد توجه و تشویق قرار داده است که ۸۹ آیه می‌باشد

آیاتی که جنس خاص را مخاطب قرار داده است مثل زنان و...

آیاتی که گروه‌های متفاوتی را مورد توجه قرار داده است مثل مترفین، جن، مستکبران و...

در این تحقیق ظریف‌ترین روشهای تبلیغ و مخاطبان دارای سلیقه‌های مختلف و آخرین تحقیقات روان‌شناسان، روشهای مبارزه بالجوجان، روشهای نفوذ در قلب تیره‌ی متکبران جبار از نظر قرآن کریم مورد بررسی قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: تبلیغ، مخاطب، مبلغ،

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۱
فصل اول: کلیات و مفاهیم.....	۴
طرح تحقیق.....	۵
تعریف مسأله؛.....	۵
سابقه و ضرورت انجام تحقیق.....	۶
تبلیغ در لغت.....	۷
تبلیغ در اصطلاح:.....	۸
تبلیغ در متون اسلامی.....	۹
اهمیت، ضرورت و جایگاه تبلیغ.....	۱۰
بیرون شدن از ظلمت‌ها به نور.....	۱۳
تاریخچه تبلیغ.....	۱۵
پیمان محکم الهی برای تبلیغ رسالت:.....	۱۵
نخستین‌ها در تبلیغ.....	۱۶
اوصافی گویندگان: راه تسخیر دلها!.....	۱۷
ظریف‌ترین روشهای تبلیغ و آخرین تحقیقات روانشناسان:.....	۱۸
ارکان و عناصر تبلیغ:.....	۱۹
هدف تبلیغ.....	۲۰
ابزار تبلیغ.....	۲۰
مخاطب:.....	۲۰
نقش مخاطب در فراگرد تبلیغی.....	۲۱

۲۲	فصل دوم: مخاطب شناسی در علم ارتباطات
۲۳	ماهیت مخاطب و اهمیت مخاطب شناسی:
۲۴	پیدایش مخاطبان
۲۵	مخاطب در نگاه اسلام و دیگر مکاتب
۲۷	تقسیم بندی مخاطبان به اعتبارات گوناگون
۲۸	ارتباط مخاطب با ارکان و اجزاء تبلیغ
۳۰	مدل های ارتباطی و مخاطبان انبوه
۳۰	مخاطب شناسی و اقتصاد رسانه ای
۳۱	واحد مخاطب شناسی در رسانه ها
۳۲	نظریه های نوین در مخاطب شناسی
۳۴	فصل سوم: مخاطب از نگاه علم ارتباطات و قرآن کریم
۳۶	ارتباط
۳۶	عناصر ارتباط
۳۸	مخاطبان جمعی
۳۸	هنجارها، ناهنجاریها و تأثیر آن بر مخاطب
۳۸	دوگونه مهم از هنجارها:
۳۹	اسلام و بهره گیری از هنجارها در جذب مخاطب:
۴۱	مهارت های تأثیر گذاری بر مخاطب
۴۱	چگونه سخن آغاز کنیم؟
۴۲	روشهای نفوذ بر دیگران
۴۳	شناسایی تمایلات اساسی دیگران
۴۴	اما اسلام و قرآن در این باره چه نظر دارد؟

۴۶	راه نفوذ در دیگران از نظر قرآن کریم
۴۷	بندگان خاص خداوند
۴۸	منطق آزاد اندیشی اسلام
۵۱	فصل چهارم: جایگاه مخاطب در تبلیغ از منظر قرآن کریم
۵۹	دسته اول: جایگاه مخاطبان لجوج در تبلیغ
۶۱	عکس العمل مشرکان لجوج در مقابل پیامبر اکرم (ص):
۶۱	اول: تکذیب و تهمت‌های رنگارنگ؛
۶۲	دوم - استهزاء، سخریه و تکذیب
۶۴	مخاطبان و مشرکان لجباز
۶۷	سوم - تهدید
۶۸	روشهای مبارزه بالجوجان:
۶۸	بی اعتنای
۶۹	موعظه و مناظره در برخورد با مخالفان
۷۰	برخورد ملایم و محبت آمیز بادشمنان
۷۰	پنج روش برای نفوذ در قلب تیره‌ای متکبران جبّار
۷۲	انگیزه ها و بد بختی های مخاطبان لجوج
۷۳	سرنوشت مخاطبان لجوج
۷۳	سرانجام ظلم و ستم
۷۴	مجموعه ی درس های تکان دهنده؛
۷۵	دسته دوم: جایگاه مخاطبان منافق در تبلیغ
۷۶	سرنوشت غمبار، شوم و تاریک منافقین
۷۷	ویژگیهای منافقین در قرآن کریم:

- دسته سوم: جایگاه مخاطبانی که حق را قبول دارند..... ۷۸
- زیبا ترین سخن..... ۸۰
- واکنش خردمندان..... ۸۲
- امدادهای الهی..... ۸۳
- شرح صدر چیست؟..... ۸۵
- مخاطبان حق پذیر و رحمت یزدان..... ۸۶
- فرق شفاء و رحمت..... ۸۶
- چه کسانی دعوت پیامر اکرم (ص) را اجابت می کنند؟..... ۸۹
- الف: علماء و دانشمندان،..... ۸۹
- ب- کسانی که گوش شنوا و قلب آماده دارند:..... ۹۰
- ج- توبه کننده گان:..... ۹۱
- د- صاحبان خرد و اندیشه:..... ۹۲
- آثار و نشانه های خرد مندان و اجابت کنندگان دعوت حق:..... ۹۲
- ه- پرهیزگاران:..... ۹۳
- سر نوشت آنها که کلام حق را می پذیرند:..... ۹۴
- چهره های خندان:..... ۹۴
- انواع سلام ها که نثار بهشتیان حق پذیر می شود:..... ۹۶
- نتیجه:..... ۹۷
- فهرست منابع..... ۹۸